

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	26.02.2003
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2003
Avaldamismärge:	

## Riiklike peretoetuste seadus

Vastu võetud 14.11.2001  
[RT I 2001, 95, 587](#)  
 jõustumine 01.01.2002

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.06.2002	<a href="#">RT I 2002, 61, 375</a>	01.08.2002
29.01.2003	<a href="#">RT I 2003, 18, 103</a>	26.02.2003 , muudatust kohaldatakse tagasiulatuvalt alates 2003. a 1. jaanuarist

### 1. peatükk ÜLDSÄTTED

#### § 1. Seaduse eesmärk ja reguleerimisala

- (1) Riiklike peretoetuste seaduse eesmärk on tagada lastega peredele laste hooldamise, kasvatamise ja õppimisega seotud kulutuste osaline hüvitamine.
- (2) Käesolev seadus sätestab riiklike peretoetuste (edaspidi *peretoetused*) liigid, ulatuse, saamise tingimused ja korra.
- (3) Kui Eesti Vabariigi sõlmitud välisleping sisaldab peretoetuste saamise tingimuste ja korra ning vaidemenetluse kohta käesolevast seadusest erinevaid sätteid, kohaldatakse välislepingut.
- (4) Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse (RT I 2001, 58, 354) sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.  
[\[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002\]](#)

#### § 2. Peretoetustele õigust omavad isikud

- (1) Peretoetusi määratakse ja makstakse käesolevas seaduses sätestatud tingimustel:
  - 1) Eesti alalisele elanikule;
  - 2) Eestis elavale välismaalasele, kellel on tähtajaline elamisluba või kes viibib Eestis välismaalaste seaduse (RT I 1993, 44, 637; 1999, 50, 548; 54, 582; 71, 686; 88, 808; 101, 900; 2000, 25, 148; 33, 197; 40, 254; 2001, 16, 68; RT III 2001, 7, 75; RT I 2001, 58, 352) § 9 lõikes 1<sup>1</sup> sätestatud alusel.
- (2) Peretoetustele on õigus Eestis elavatel perekonnaliikmetel ja välismaal õppimise tõttu perest eemalviibivatel lastel.
- (3) Peretoetusi ei maksta käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud perekonnaliikme kohta, kes saab mõne teise riigi vastavat toetust.

#### § 3. Peretoetuste liigid

- (1) Igakuiselt makstavad peretoetused on:
  - 1) lapsetoetus;
  - 2) lapsehooldustasu;
  - 3) üksikvanema lapse toetus;

- 4) ajateenija lapse toetus;
- 5) eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetus.

(2) Ühekordselt makstavad peretoetused on:

- 1) sünnitoetus;
- 2) lapsendamistoetus;
- 3) elluastumistoetus.

(3) Kord kvartalis makstav peretoetus on nelja- ja enamalapselise pere ning kolmikuid kasvatava pere toetus.

(4) Kord aastas makstav peretoetus on koolitoetus.

(5) Kui isikul on õigus saada mitut liiki peretoetusi, määratakse ja makstakse neid toetusi samaaegselt.

#### **§ 4. Peretoetuste finantseerimine, lapsetoetuse ja lapsehooldustasu määr**

(1) Peretoetusi finantseeritakse riigieelarvest.

(2) Peretoetuste, välja arvatud lapsehooldustasu arvutamise aluseks on lapsetoetuse määr, mis kehtestatakse igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Lapsetoetuse uus määr ei või olla väiksem kehtivast määrast.

(3) Lapsehooldustasu arvutamise aluseks on lapsehooldustasu määr, mis kehtestatakse igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Lapsehooldustasu uus määr ei või olla väiksem kehtivast määrast.

## **2. peatükk IGAKUISELT MAKSTAVAD PERETOETUSED**

#### **§ 5. Lapsetoetus**

(1) Lapsetoetusele on õigus igal lapsel sünnimisest kuni 16-aastaseks saamiseni.

(2) Lapsel, kes õpib päevases õppevormis või meditsiinilistel näidustustel muus õppevormis põhikoolis või gümnaasiumis või põhikooli baasil kutseõppeasutuses, on õigus lapsetoetusele kuni 19-aastaseks saamiseni. 19-aastaseks saamisel makstakse toetust jooksva õppeaasta lõpuni.

(3) Lapsetoetust makstakse pere esimese lapse kohta ühekordses lapsetoetuse määras, teise ja iga järgneva lapse kohta kahekordses lapsetoetuse määras.

#### **§ 6. Lapsehooldustasu**

(1) Lapsehooldustasule on õigus ühel vanematest, kes:

1) kasvatab ühte või enamat kuni kolmeaastast last - pooles lapsehooldustasu määras iga kuni kolmeaastase lapse kohta;

2) kasvatab lisaks ühele või enamale kuni kolmeaastasele lapsele ka kolme kuni kaheksa-aastaseid lapsi - ühes neljandikus lapsehooldustasu määras iga kolme kuni kaheksa-aastase lapse kohta;

3) kasvatab kolme- ja enamalapselises perekonnas kolme või enamat lapsetoetust saavat vähemalt kolmeaastast last - ühes neljandikus lapsehooldustasu määras iga kolme kuni kaheksa-aastase lapse kohta.

(1<sup>1</sup>) Isikul, kellele makstakse lapsehooldustasu, on õigus täiendavale lapsehooldustasule 100 krooni kuus iga kuni üheaastase lapse kohta.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktide 2 ja 3 alusel üheaegselt sama lapse kohta toetust ei maksta.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2 ja 3 nimetatud laps läheb esimesse klassi ja saab jooksva õppeaastal kaheksa-aastaseks, makstakse selle lapse kohta lapsehooldustasu õppeaasta lõpuni.

(4) Kui üks vanematest on lapsehoolduspuhkusel, on õigus lapsehooldustasule sellel vanemal.

(5) Kui lapsehoolduspuhkust kasutab vanema asemel mõni teine isik, on tal õigus lapsehooldustasule pooles lapsehooldustasu määras iga hooldatava lapse kohta, kuid kokku mitte rohkem kui poolteisekordses lapsehooldustasu määras. Vanemale sama lapse kohta selle aja eest lapsehooldustasu ei maksta.

(6) Lapse eestkostjal või hooldajal, kellega on sõlmitud kirjalik perekonnas hooldamise leping (edaspidi *hooldaja*), on õigus lapsehooldustasule käesolevas paragrahvis sätestatud tingimustel.

[RT I 2003, 18, 103- joust. 26. 02. 2003]

### **§ 7. Üksikvanema lapse toetus**

(1) Üksikvanema lapse toetusele on õigus lapsel, kelle sünniaktis puudub kanne isa kohta või see on tehtud ema ütluse alusel või kelle vanem on seadusega kehtestatud korras tunnistatud tagaotsitavaks ja kes vastab käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele.

(2) Üksikvanema lapse toetust makstakse kahekordses lapsetoetuse määras.

### **§ 8. Ajateenija lapse toetus**

(1) Ajateenija lapse toetusele on õigus Eesti kaitsejõududes ajateenistuses oleva isiku lapsel, kes vastab käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele.

(2) Ajateenija lapse toetust makstakse viiekordses lapsetoetuse määras.

### **§ 9. Eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetus**

(1) Eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetusele on õigus vanemliku hoolitsuseta lapsel, kelle üle on seatud eestkoste või kelle suhtes on sõlmitud kirjalik perekonnas hooldamise leping ja kes vastab käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele.

(2) Eestkoste või perekonnas hooldamise lõppemisel seoses lapse 18-aastaseks saamisega makstakse toetust selle jooksva õppeaasta lõpuni, mil laps saab 19-aastaseks.

(3) Eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetust makstakse kuuekordses lapsetoetuse määras.

## **3. peatükk ÜHEKORDSELT MAKSTAVAD PERETOETUSED**

### **§ 10. Sünnitoetus**

(1) Sünnitoetusele on õigus ühel vanematest:

- 1) esimese lapse sünni korral - kahekümne viie kordses lapsetoetuse määras;
- 2) iga järgmise lapse sünni korral - kahekümnekordses lapsetoetuse määras.

(2) Mitmikute sünni korral makstakse sünnitoetust iga lapse kohta kahekümne viie kordses lapsetoetuse määras.

(3) Sünnitoetust ei maksta, kui laps sündis surnult.

(4) Sünnitoetusele on õigus lapsendajal, eestkostjal või hooldajal, kui varem ei ole sama lapse kohta sünnitoetust makstud.

### **§ 11. Lapsendamistoetus**

(1) Lapsendamistoetusele on õigus Eestis alaliselt või tähtajalise elamislooga elaval lapsendajal, kellest lapsendatav laps ei põlvne ja kes ei ole selle lapse võõrasvanem, kui varem ei ole sellele perele sama lapse kohta sünnitoetust makstud.

(2) Lapsendamistoetust makstakse kahekümnekordses lapsetoetuse määras.

### **§ 12. Elluastumistoetus**

(1) Elluastumistoetusele on õigus lapsena hoolekandeesutuses või erivajadustega laste koolis kasvanud vanemliku hoolitsuseta isikul, kui ta asub uude elukohta iseseisvalt elama.

(2) Elluastumistoetust makstakse neljakümnekordses lapsetoetuse määras.

(3) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isik on elanud hoolekandeesutuses või erivajadustega laste koolis alla kolme aasta, vähendatakse elluastumistoetust iga vähem oldud kuu eest 2,5 protsenti.

## **4. peatükk**

# MUUD PERETOETUSED

## § 13. Nelja- ja enamalapselise pere ning kolmikuid kasvatava pere toetus

(1) Nelja- ja enamalapselise pere ning kolmikuid kasvatava pere toetust on õigus saada ühel vanematest, kes kasvatab nelja või enamat lapsetoetust saavat last või lapsetoetust saavaid kolmikuid.

(2) Nelja- ja enamalapselisele perele makstakse toetust ühekordses lapsetoetuse määras iga lapse kohta, kes jooksva kalendriaasta antud kvartalis vastab käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele.

(3) Kolmikuid kasvatavale perele makstakse toetust neljakordses lapsetoetuse määras, kui iga laps jooksva kalendriaasta antud kvartalis vastab käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele.

(4) Käesoleva paragrahvi lõigete 2 ja 3 alusel üheaegselt toetust ei maksta.

(5) Lapse eestkostjal või hooldajal on õigus nelja- ja enamalapselise pere ning kolmikuid kasvatava pere toetusele käesolevas paragrahvis sätestatud tingimustel.

## § 14. Koolitoetus

(1) Koolitoetust on õigus saada õppeaasta alustamiseks lapsel, kes vastab käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele.

(2) Koolitoetust makstakse kolmekordses lapsetoetuse määras.

## 5. peatükk PERETOETUSTE TAOTLEMINE

### § 15. Peretoetuste taotleja

Peretoetusi taotleb lapse ema, isa, eestkostja, hooldaja või:

- 1) vanema asemel lapsehoolduspuhkust kasutav isik;
- 2) last kasvatav võõrasvanem või kasuvanem valla- või linnavalitsuse korralduse alusel;
- 3) hoolekandeesutusest õppimise tõttu eemalviibiv vähemalt 15-aastane vanemliku hoolitsuseta laps;
- 4) hoolekandeesutusest või erivajadustega laste koolist uude elukohta iseseisvalt elama asunud vanemliku hoolitsuseta olnud isik.

### § 16. Peretoetuste taotlemiseks vajalikud dokumendid

(1) Peretoetuste taotlemiseks esitatakse järgmised põhidokumendid:

- 1) avaldus;
- 2) isikut tõendavate dokumentide seaduse (RT I 1999, 25, 365; 2000, 25, 148; 26, 150; 40, 254; 86, 550; 2001, 16, 68; 31, 173; 56, 338) § 2 lõikes 2 sätestatud dokument; Eestis elav välismaalane peab esitama dokumendi, milles on märges alalise või kehtiva tähtajalise elamisloa kohta, või selle puudumise korral pädeva asutuse kirjaliku tõendi tema seadusliku viibimise kohta Eesti Vabariigis;
- 3) lapse sünnitunnistus;
- 4) 16-aastase või vanema õpilase õpilaspilet või õppeasutuse teatis.

(2) Peretoetuste taotlemise avalduse vormi ja vajalike lisadokumentide loetelu kehtestab sotsiaalminister.

(3) [Kehtetu - RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

(4) Peretoetuste taotlemiseks esitatakse originaaldokumendid või notariaalselt kinnitatud ärakirjad või väljavõtted. Pensioniamet kinnitab originaaldokumendi koopia, mis jäetakse pensioniametisse. Kõik originaaldokumendid tagastatakse.  
[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

### § 17. Peretoetuste taotlemine

(1) Peretoetuste taotlemiseks esitab peretoetuste taotleja (edaspidi *taotleja*) taotluse oma elukohajärgsele pensioniametile.

(2) Taotleja elukohaks on rahvastikuregistrisse kantud elukoht. Kui taotlejal ei ole registrijärgset elukohta, määratleb taotleja oma elukoha ise.

(3) Käesoleva seaduse § 15 punktis 3 nimetatud isik esitab taotluse õppeasutuse asukohajärgsele pensioniametile.

(4) Toetuste taotlemise päevaks loetakse taotluse vastuvõtmise päev. Kui taotlus on saadetud posti teel, loetakse toetuste taotlemise päevaks taotluse lähtekoha postitempli kuupäev.

#### **§ 18. Taotluse läbivaatamine**

(1) Pensioniamet vaatab peretoetuste taotlemiseks esitatud dokumendid läbi esimesel võimalusel.

(2) [Kehtetu - RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

(3) Kui pensioniamet määrab taotlejale tähtaja taotluses puuduste kõrvaldamiseks ning taotleja teeb seda nõuetekohaselt, loetakse toetuse taotlemise päevaks taotluse vastuvõtmise päev või taotluse lähtekoha postitempli kuupäev. Kui taotleja ei kõrvalda puudusi määratud tähtaja jooksul, teeb pensioniamet otsuse olemasolevate dokumentide alusel.

[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

## **6. peatükk PERETOETUSTE MÄÄRAMINE**

#### **§ 19. Peretoetuste suuruse kindlakstegemine**

(1) Peretoetuste suuruse kindlakstegemisel võetakse arvesse kõik peres kasvavad lapsetoetusele õigust omavad lapsed, neist vanimat loetakse esimeseks lapseks.

(2) Puudest tingitud erivajaduse või õppimise tõttu ajutiselt perest eemalviibiv laps loetakse peretoetuste suuruse kindlakstegemisel pere koosseisu.

(3) Peretoetuste suuruse kindlakstegemisel ei arvata peretoetusi taotleva vanema pere koosseisu last:

- 1) kes elab lahus elava vanema, võõrasvanema või kasuvanema juures;
- 2) kes on teises perekonnas eestkostel või hooldamisel;
- 3) kes on lapsendatud teise peresse;
- 4) kes elab pidevalt hoolekandeesutuses.

(4) Hoolekandeesutusest õppimise tõttu eemalviibiv vanemliku hoolitsuseta laps loetakse lapsetoetuse suuruse kindlakstegemisel esimeseks lapseks.

#### **§ 20. Peretoetuste arvutamise alused**

(1) Lapsetoetuse, üksikvanema lapse toetuse, ajateenija lapse toetuse ja eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetuse suurus arvutatakse toetuse määramise algtähtajal kehtinud lapsetoetuse määra alusel. Lapsetoetuse määra muutmise korral arvutatakse toetus ümber uue lapsetoetuse määra kehtestamise kuupäevast arvates.

(2) Lapsehooldustasu suurus arvutatakse toetuse määramise algtähtajal kehtinud lapsehooldustasu määra alusel. Lapsehooldustasu määra muutmise korral arvutatakse toetus ümber uue lapsehooldustasu määra kehtestamise kuupäevast arvates.

(3) Sünnitoetuse suurus arvutatakse lapse sünnikuupäeval kehtinud lapsetoetuse määra alusel.

(4) Lapsendamistoetuse suurus arvutatakse lapsendamise kohtuotsuse jõustumise päeval kehtinud lapsetoetuse määra alusel.

(5) Elluastumistoetuse suurus arvutatakse uude elukohta elama asumise kuupäeval kehtinud lapsetoetuse määra alusel.

(6) Nelja- ja enamalapselise pere ning kolmikuid kasvatava pere toetuse suurus arvutatakse toetuse määramise kvartali viimasel kuul kehtinud lapsetoetuse määra alusel.

(7) Koolitoetuse suurus arvutatakse õppeaasta alguskuule eelneval kuul kehtinud lapsetoetuse määra alusel.

#### **§ 21. Peretoetuste määramise tähtaeg**

(1) Igakuiselt makstav peretoetus määratakse käesolevas seaduses sätestatud toetusele õiguse tekkimise päevast, kui toetuse taotlemiseks vajalikud dokumendid on esitatud kuue kuu jooksul, arvates toetusele õiguse tekkimise päevast.

(2) Igakuiselt makstava peretoetuse hilisemal taotlemisel määratakse toetus tagantjärele, kuid mitte rohkem kui taotluse esitamise kuule eelnenud kuue kalendrikuu eest.

(3) Sünnitoetus määratakse, kui toetust on taotletud kuue kuu jooksul, alates lapse sünnist.

(4) Lapsendamistoetus määratakse, kui toetust on taotletud kuue kuu jooksul, alates lapsendamise kohtuotsuse jõustumisest.

(5) Elluastumistoetus määratakse, kui toetust on taotletud hiljemalt kahe aasta möödumisel vanemliku hoolitsuseta olnud lapse hoolekandeesutuse või erivajadustega laste kooli kasvandike nimekirjast kustutamisest ja uude elukohta elama asumisest.

(6) Koolitoetus määratakse 16-aastasele ja vanemale lapsele, kui toetust on taotletud kuue kuu jooksul, arvates õppeaasta algusest.

(7) Peretoetused määratakse taotlejale ajaks, mil isik vastab käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

## § 22. Peretoetuste määramise otsus

(1) Peretoetuste määramise või sellest keeldumise otsustab pensioniamet. Peretoetused määratakse toetuste taotlejale, kes vastab käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

(2) Toetuse taotleja nõudmisel või kollegiaalset lahendust nõudva taotluse puhul otsustab toetuse määramise või sellest keeldumise pensioniametis riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel moodustatud pensionikomisjon.

(3) Peretoetuste määramise või mittemääramise otsus vormistatakse kirjalikult kahes eksemplaris, mis koosneb:

- 1) sissejuhatuses, milles märgitakse otsuse teinud pensioniameti direktori või tema asetäitja või pensioniameti direktori volitatud struktuuriüksuse juhi nimi või pensionikomisjoni nimi, koosseis ja otsuse tegemise kuupäev;
- 2) kirjeldavast osast, mis sisaldab kokkuvõtet toetuse taotleja taotlusest;
- 3) otsuse põhjendusest, milles märgitakse dokumendid ja tõendid, samuti asjaolud, millele otsus on rajatud ning viited otsuse aluseks olevate õigusaktide sätetele;
- 4) otsuse resolutsioonist, mis sisaldab seisukohta toetuse taotluse rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta;
- 5) selgitusest otsuse vaidlustamise korra ja tähtaja kohta;
- 6) märkest otsuse kättetoimetamise viisi kohta;
- 7) otsuse teinud ametniku või ametnike allkirjadest.

(4) Peretoetuste määramisest keeldumisest teatatakse taotlejale kirjalikult viie tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast.

## § 23. Peretoetuste määramata jätmise alused

Peretoetusi ei määrata, kui peretoetuste saamiseks kehtestatud tingimused ei ole täidetud.

# 7. peatükk PERETOETUSTE MAKSMINE

## § 24. Peretoetuste maksmine

(1) Peretoetusi makstakse elukohajärgse pensioniameti kaudu igakuiselt jooksva kuu eest vastavalt toetuste saaja soovile pankka tema arvele või posti teel maksja kulul.

(2) Peretoetuste maksmist jätkatakse lapse 16-aastaseks saamisel pärast õpilaspileti või õppeasutuse teatise esitamist kuni uue õppeaasta algusele eelneva päevani. Pärast nimetatud tähtaega esitatakse peretoetuste saamiseks pikendatud kehtivusajaga õpilaspilet või õppeasutuse teatis uue õppeaasta esimese kuu jooksul. Hilisemal õpilaspileti või õppeasutuse teatise esitamisel makstakse toetusi tagasiulatuvalt, kuid mitte rohkem kui dokumendi esitamisele eelnenud kuue kuu eest.

(3) Kui 16-aastane või vanem laps lõpetab põhikooli, gümnaasiumi või põhikooli baasil kutseõppeasutuse, lõpetatakse peretoetuste maksmine kooli lõpetamisele järgnevalt kuust. Õpingute jätkamisel samal kalendriaastal õppeasutuses, kus õppimine annab õiguse peretoetustele, makstakse pärast õpilaspileti või õppeasutuse teatise esitamist toetusi tagasiulatuvalt toetuste maksmise lõpetamisest kuni uuesti õppima asumiseni.

(4) Koolitoetust makstakse jooksva aasta 1. oktoobriks seitsmeaastaseks saanud lapsele õppeasutuse teatist või õpilaspiletit esitamata kuni lapse 16-aastaseks saamiseni. Lapse varasema koolimineku korral makstakse koolitoetust õppeasutuse teatise või õpilaspileti esitamisel. Lapse hilisema koolimineku korral on toetust saanud isik kohustatud sellest pensioniametile kirjalikult teatama.

(5) 16-aastasele ja vanemale lapsele makstakse koolitoetust pärast õpilaspileti või õppeasutuse teatise esitamist uue õppeaasta esimese kuu jooksul, kuid mitte hiljem kui kuue kuu möödumisel õppeaasta algusest.

(6) Nelja- ja enamalapselise pere ning kolmikuid kasvatava pere toetust makstakse, sõltumata neljale ja enamale lapsele või kolmikutele lapsetoetuse maksmise aja kestusest selles kvartalis. Toetus makstakse välja jooksva kalendriaasta iga kvartali viimases kuus.

(7) Toetusesaaja surma päevaks saamata jäänud peretoetus makstakse teisele isikule tema taotluse alusel, kui ta vastab käesolevas seaduses sätestatud tingimustele, kuid mitte rohkem kui taotluse esitamisele eelnenud kuue kuu eest.

(8) Toetuste maksmisel ümardatakse 50 ja rohkem senti kroonini, alla 50-sendist summat ei arvestata.

## **§ 25. Peretoetuste maksmise erisused**

(1) Vanemliku hoolitsuseta lapsele, kes elab pidevalt hoolekandeesutuses või erivajadustega laste koolis, peretoetusi ei maksta. Hoolekandeesutusest õppimise tõttu eemalviibivale vanemliku hoolitsuseta lapsele makstakse lapsetoetust, üksikvanema lapse toetust ja koolitoetust, kui ta vastab nimetatud toetuste saamiseks käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

(2) Puudest tingitud erivajaduse tõttu ajutiselt hoolekandeesutuses või erivajadustega laste koolis viibiva lapse kohta makstakse peretoetusi, välja arvatud lapsehooldustasu ja eestkostel või perekonnas hooldamisel oleva lapse toetust, kui laps vastab toetuste saamiseks käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

## **§ 26. Välja võtmata peretoetuste maksmise peatamine ja jätkamine**

Pensioniamet peatab toetuste maksmise, kui posti teel makstavad toetused on välja võtmata vähemalt kuus kuud. Pärast vastava taotluse ja käesoleva seaduse § 16 lõike 1 punktis 2 sätestatud dokumendi esitamist makstakse toetus taotlejale välja.

## **§ 27. Elukohta vahetanud toetusesaajale peretoetuste maksmise jätkamine**

Elukohta vahetanud toetusesaajale jätkatakse peretoetuste maksmist pärast vastava taotluse ja käesoleva seaduse § 16 lõike 1 punktis 2 sätestatud dokumendi esitamist uue elukohajärgse pensioniameti kaudu ajast, mil maksmine endises kohas lõpetati.

## **§ 28. Vanemliku hoolitsuseta lapsele ettenähtud peretoetuste maksmise peatamine ja jätkamine**

(1) Pensioniamet peatab valla- või linnavalitsuse korraldusel ajutiselt peretoetuste maksmise, kui lapsevanem ei täida perekonnaseadusest (RT I 1994, 75, 1326; 1996, 40, 773; 49, 953; 1997, 28, 422; 35, 538; 2000, 50, 317; 2001, 16, 69; RT III 2001, 15, 154; RT I 2001, 53, 307) tulenevat kohustust last kasvatada ja tema eest hoolitseda.

(2) Pensioniamet jätkab peretoetuste maksmist lapse vanemale käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud põhjuste äralangemisel valla- või linnavalitsuse korralduse või kohtuotsuse alusel.

(3) Pensioniamet jätkab vanemliku hoolitsuseta lapsele ettenähtud peretoetuste maksmist võõrasvanemale või kasuvanemale või eestkostjale või perekonnas hooldajale valla- või linnavalitsuse korralduse või kohtuotsuse või perekonnas hooldamise lepingu alusel.

(4) Pensioniamet jätkab peretoetuste maksmist iseseisvalt elama asunud vanemliku hoolitsuseta lapsele, kes vastab käesoleva seaduse § 5 lõikes 1 või 2 sätestatud tingimustele, valla- või linnavalitsuse korralduse alusel.

(5) Peretoetuste maksmise jätkamisel käesoleva paragrahvi lõigetes 3 ja 4 sätestatud juhtudel makstakse peretoetusi tagantjärele mitte rohkem kui vastava taotluse esitamise kuule eelnenud kuue kalendrikuu eest.

(6) Kui laps viibis peretoetuste maksmise peatamise ajal hoolekandeesutuses, siis hoolekandeesutuses viibimise aja eest toetust tagantjärele ei maksta.

## **§ 29. Peretoetuste maksmise muutmine ja lõpetamine**

(1) Asjaoludest, mis mõjutavad peretoetuste saamist või toetuste suurust, on toetuste saaja kohustatud elukohajärgsele pensioniametile kirjalikult teatama kümne tööpäeva jooksul, arvates nende asjaolude tekkimise päevast.

(2) Kui lapse vanem on seadusega kehtestatud korras tunnistanud tagaotsitavaks ning tagaotsimine lõpetatakse, on tagaotsimisega tegelev asutus kohustatud saatma pensioniametile teate tagaotsimise lõpetamise kohta viie tööpäeva jooksul, arvates tagaotsimise lõpetamisest.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud asjaolude ilmnemisel ühekordselt makstavat peretoetust, kord kvartalis või kord aastas makstavat peretoetust ei maksta; igakuiselt makstava toetuse maksmine lõpetatakse

asjaolude tekkimise kuule järgnevalt kuust. Kui asjaolud mõjutavad toetuse suurust, makstakse toetust uues suuruses asjaolude tekkimise kuule järgnevalt kuust.

(4) Käesoleva seaduse § 7 alusel määratud toetuse maksmine lõpetatakse lapse vanema tagaotsimise lõpetamisele või isaduse tuvastamise kohtuotsusele järgnevalt kuust.

(5) Toetuse maksmine lõpetatakse, kui toetus on määratud seadusliku aluseta pensioniameti süül. Toetuse maksmise lõpetamise otsus saadetakse toetust saanud isikule posti teel viie tööpäeva jooksul, arvates otsuse tegemise päevast.

(6) Peretoetuste saajal on õigus toetustest loobuda. Peretoetuste maksmine lõpetatakse vastava kirjaliku taotluse esitamisele järgnevalt kuust.

### **§ 30. Peretoetuste tagasinõudmine**

(1) Toetuste saaja teadliku valeandmete esitamise või peretoetuste saamist mõjutavate asjaolude mitteteatamise ilmnemisel nõutakse peretoetusteks enammakstud summad tagasi või tehakse tasaarvestus.

(2) Kui isik ei maksa alusetult saadud peretoetusi tagasi, võidakse enammakstud summad pensionikomisjoni otsuse alusel talle ettenähtud peretoetustest kinni pidada. Kinnipeetav osa ei või ületada 20 protsenti isikule määratud toetuste summast.

(3) Kui peretoetuste maksmine lõpetatakse enne enammakstud summa täielikku tasaarvestamist, tehakse isikule enammakstud summade tagasinõudmiseks ettekirjutus koos hoiatusega. Hoiatuses märgitud tähtaja jooksul ettekirjutuse täitmata jätmise korral on pensioniametil õigus rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses (RT I 2001, 50, 283) sätestatud korras. Sunniraha ülemmäär on 2000 krooni.

(4) Ettekirjutus koos hoiatusega saadetakse toetusi saanud isikule posti teel viie tööpäeva jooksul, arvates ettekirjutuse ja hoiatuse tegemise päevast.

### **§ 31. Peretoetuste andmete kandmine registrisse**

(1) Andmed peretoetuste määramise, määramise aluste ja maksmise kohta kantakse riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel moodustatud riikliku pensionikindlustuse registrisse.

(2) Andmete kandmine registrisse ja andmete saamine registrist toimub vastavalt andmekogude seadusele (RT I 1997, 28, 423; 1998, 36/37, 552; 1999, 10, 155; 2000, 50, 317; 57, 373; 92, 597; 2001, 7, 17; 17, 77), isikuandmete kaitse seadusele (RT I 1996, 48, 944; 1998, 59, 941; 111, 1833; 2000, 50, 317; 92, 597; 104, 685; 2001, 50, 283) ja teistele seadustele.

## **8. peatükk LÕPPSÄTTED**

### **§ 32. Vaidluste lahendamine**

(1) Peretoetuste määramise otsusega mittenõustumise korral on toetuse taotlejal õigus pöörduda vaidega pensionikomisjoni poole.

(2) Pensionikomisjoni otsusega mittenõustumise korral on toetuse taotlejal õigus pöörduda halduskohtusse 30 päeva jooksul, arvates vaideotsuse isikule teatavaks tegemise päevast.  
[RT I 2002, 61, 375- jõust. 01.08.2002]

### **§ 33. Varem määratud peretoetuste säilitamine**

Isikule, kellele peretoetused on määratud enne 2002. aasta 1. jaanuari, kuid keda ei loeta käesoleva seaduse § 2 alusel peretoetustele õigust omavaks isikuks, makstakse peretoetusi, kui ta vastab muudele käesolevas seaduses sätestatud tingimustele.

**§ 34-35.** [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

### **§ 36. Seaduse jõustumine**

(1) Käesolev seadus jõustub 2002. aasta 1. jaanuaril.